

GUVERNUL ROMÂNIEI

SINTEZA

**Raportului de control privind încălcarea unor prevederi legale în legătură cu
obiectivul de investiții
„Modernizare DN 67C, Bengești-Sebeș, km 0+000 - km 148+414”
(„Transalpina”)**

Din dispoziția domnului Prim-ministru, Corpul de control al primului-ministru a efectuat un control la entitățile publice implicate în inițierea, elaborarea, avizarea, prezentarea și adoptarea următoarelor acte normative:

- *Hotărârea Guvernului nr. 1.141/2008 pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Modernizare DN 67C, Bengești-Sebeș, km 0+000 - km 148+414”;*
- *Hotărârea Guvernului nr. 1.423/2008 privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1.141/2008 pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Modernizare DN 67C, Bengești-Sebeș, km 0+000 - km 148+414”.*

Drumul național „DN 67C Bengești – Sebeș”, cunoscut public sub denumirea „Transalpina”, aparține proprietății publice a statului și a fost încadrat în categoria drumurilor naționale secundare, întrucât a înregistrat o intensitate redusă a traficului.

Pe un sector de 45 km din acest drum național, în perioada 2008 – 2014, nu a fost asigurată dezapezirea sau combaterea poleiului pentru sezonul de iarnă (01 noiembrie – 31 martie), întrucât cheltuielile necesare menținerii în stare de viabilitate erau mai mari decât cele produse prin devierea circulației pe alte trasee ocolitoare.

Potrivit dispozițiilor legale, **modernizarea drumurilor naționale se finanțează, de regulă, din fonduri alocate de la bugetul de stat**, iar numai prin

excepție, din veniturile proprii ale Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A.

Repartizarea și gestionarea fondurilor destinate modernizării drumurilor naționale a fost stabilită în competența Ministerului Transporturilor, cu condiția elaborării în prealabil a unor programe anuale și de perspectivă.

I. Despre dispoziția dată de ministrul transporturilor, domnul [REDACTAT] [REDACTAT] cu privire la „executarea lucrărilor de reabilitare a DN 67C în sistem credit-furnizor”

A. În anul 2008, reprezentanții Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A. au întocmit Nota de prezentare nr. DGA/104/14.02.2008 (anexată în copie) în care au menționat faptul că „(...) *urmare discuției avute între conducerea C.N.A.D.N.R. – S.A. și Ministrul Transporturilor domnul [REDACTAT] s-a dispus executarea lucrărilor de reabilitare a DN 67C în sistem credit-furnizor*”. [subl. ns]

Din acest înscris rezultă, fără echivoc, faptul că ministrul transporturilor, domnul [REDACTAT] a dispus conducerii Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A. următoarele:

➤ realizarea obiectivului de investiții „*Modernizare DN 67C Bengești – Sebeș, km 0+000 – km 148+414*”;

➤ finanțarea obiectivului de investiții „*Modernizare DN 67C Bengești – Sebeș, km 0+000 – km 148+414*” să fie efectuată „*în sistem credit-furnizor*”, respectiv pe baza unui împrumut primit de constructor de la o instituție de credit, pentru o perioadă determinată. Creditul urma să fie rambursat ulterior de către Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A., cu plata costurilor suplimentare de finanțare.

Prin această dispoziție ministrul transportului, domnul [REDACTAT], a creat premisele pentru inițierea demersurilor aferente realizării obiectivului de investiții „*Modernizare DN 67C Bengești – Sebeș, km 0+000 – km 148+414*”, respectiv pentru **majorarea prețului contractului** având ca obiect proiectarea și executarea lucrărilor **prin includerea unor costuri suplimentare de finanțare** rezultate din rambursarea ulterioară a creditului-furnizor.

B. La data de 05.09.2008, reprezentanții Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A. și reprezentantul legal al societății [REDACTAT], domnul [REDACTAT], au încheiat contractul de lucrări nr. 617 pentru proiectarea și execuția obiectivului de investiții „Modernizare DN 67 C Bengești – Sebeș, km 0+000 – km 148+414”, în sistem de finanțare „credit-furnizor”, la prețul de 1.231.210.293,41 RON fără TVA, din care 472.287.066,13 RON costuri aferente „creditului-furnizor”.

II. Despre sumele plătite pentru finanțarea lucrărilor și costurile suplimentare de finanțare la obiectivul de investiții „Transalpina”

Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A. a achitat prin ordin de plată, de la bugetul de stat, suma de 49.994.542,18 RON, cu TVA și a emis bilete la ordin în moneda EUR, în valoare totală de 320.367.329,99 EUR, cu TVA, cu data scadentă în perioada 31.03.2011 – 31.12.2015.

Pentru finanțarea în sistem „credit-furnizor” a lucrărilor executate la „Transalpina”, în perioada octombrie 2008 – iulie 2012, în baza contractului de lucrări nr. 617/05.09.2008, reprezentanții Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A. au plătit, prin emiterea de bilete la ordin, costuri suplimentare de finanțare în cuantum de 388.725.108,53 RON (91.050.170,45 EUR).

Suma de 388.725.108,53 RON reprezintă o pagubă cauzată bugetului general consolidat al statului prin bugetul Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A.

III. Despre respingerea tentativei ministrului transporturilor, domnul [REDACTAT], de obținere a unei finanțări de la bugetul de stat pentru obiectivul de investiții „Modernizare DN 67C Bengești – Sebeș, km 0+000 – km 148+414” („Transalpina”)

În anul 2008, ministrul transporturilor, domnul [REDACTAT], a promovat un proiect de Memorandum, cu tema „Susținerea dezvoltării zonelor cu potențial turistic din punct de vedere al infrastructurii rutiere, prin Programul «Drumuri către destinații turistice»”, în vederea obținerii unei finanțări de la bugetul de stat.

Ministerul Economiei și Finanțelor nu a susținut acest proiect de Memorandum, în care a fost inclus și obiectivul de investiții „Modernizare DN 67C Bengești – Sebeș, km 0+000 – km 148+414”, argumentând că programul ar fi avut **ca efect majorarea cheltuielilor bugetare și implicit a deficitului bugetar**, întrucât bugetul Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A. a fost clasificat ca fiind parte componentă a bugetului general consolidat.

IV. Despre solicitarea ministrului transporturilor, domnul [REDACTAT] privind adoptarea, în regim de urgență, a Hotărârii Guvernului nr. 1.141/2008, în scopul finanțării de la bugetul de stat a modernizării „Transalpina”, fără avizul Ministerului Economiei și Finanțelor

A. În ședința de Guvern din data de 18.09.2008 a fost adoptată *Hotărârea Guvernului nr. 1.141/2008 pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Modernizare DN 67C, Bengești-Sebeș, km 0+000-km 148+414”.*

Proiectul hotărârii de Guvern a fost înscris pe „*lista suplimentară a agendei de lucru a Guvernului României*” din data de 18.09.2008, ora 14:30.

Din datele și înscrisurile transmise Corpului de control al primului-ministru de către Secretariatul General al Guvernului a rezultat faptul că proiectul de hotărâre a Guvernului a fost inclus pe lista suplimentară la ordinea de zi a ședinței Guvernului din data de 18.09.2008, iar „*solicitarea de introducere a proiectului pe lista suplimentară a fost formulată de domnul [REDACTAT]*”. [subl. ns.]

Hotărârea Guvernului nr. 1.141/2008 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 679 din data de 02.10.2008.

B. La art. 2 din *Hotărârea Guvernului nr. 1.141/2008*, s-a prevăzut faptul că „*finanțarea obiectivului (...) se face de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Transporturilor, în limita sumelor prevăzute anual cu această destinație, conform programelor de investiții publice aprobate potrivit legii*”. [subl. ns.]

Întrucât prevederea menționată avea implicații financiare, era obligatorie obținerea avizului Ministerului Economiei și Finanțelor, respectiv analizarea proiectului de către direcțiile de specialitate din acest minister.

C. Din datele și înscrisurile transmise Corpului de control al primului-ministru de către Ministerul Finanțelor Publice a rezultat că **proiectul H.G. nr. 1.141/2008 a fost aprobat în ședința de Guvern din data de 18.09.2008, fără a fi avizat, în prealabil, de către Ministerul Economiei și Finanțelor.**

Deși nu a avut avizul Ministerului Economiei și Finanțelor H.G. nr. 1.141/2008 a fost contrasemnată, pentru ministrul transporturilor, de către domnul secretar de stat [REDACTAT] și de către ministrul economiei și finanțelor, domnul [REDACTAT].

Din verificarea ordinelor de delegare de competență, emise în anul 2008, de către ministrul transporturilor, domnul [REDACTAT], s-a constatat faptul că **nu a fost emis niciun act administrativ având ca obiect preluarea atribuțiilor ministrului transporturilor de către domnul secretar de stat [REDACTAT] pentru data de 18.09.2008, respectiv data la care a fost adoptată H.G. nr. 1.141/2008.**

V. Despre semnarea de către ministrul economiei și finanțelor, domnul [REDACTAT], a proiectului Hotărârii Guvernului nr. 1.141/2008 și a notei de fundamentare a acesteia, contrar dispozițiilor legale și a procedurii interne a Ministerului Economiei și Finanțelor

Cu toate că proiectul H.G. nr. 1.141/2008 a fost aprobat în ședința de Guvern din data de 18.09.2008, fără a fi avizat, în prealabil, de către Ministerul Economiei și Finanțelor, **ministrul economiei și finanțelor, domnul [REDACTAT] a semnat Nota de fundamentare aferentă proiectului H.G. nr. 1.141/2008.**

Astfel, **proiectul hotărârii de Guvern nu a fost supus analizării de către direcțiile de specialitate din cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor, întrucât Ministerul Transporturilor, în calitate de minister inițiator, nu a transmis proiectul hotărârii de Guvern ministrului avizator, în niciuna dintre etapele procedurale anterioare adoptării.**

Potrivit dispozițiilor legale și procedurii interne referitoare la avizarea proiectelor de acte normative, existentă la nivelul Ministerului Economiei și Finanțelor, **avizul se solicita autorităților interesate în aplicarea actului normativ și nu, în mod individual, conducătorului autorității, ceea ce**

presupunerea o analiză a proiectului actului normativ de către specialiștii din cadrul autorității publice respective.

Astfel, prin semnarea de către ministrul economiei și finanțelor, domnul [REDACTAT], a Notei de fundamentare aferentă proiectului H.G. nr. 1.141/2008, fără ca, în prealabil, proiectul hotărârii de Guvern să fi fost supus analizării direcțiilor de specialitate din cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor, au fost încălcate dispozițiile legale și normele interne referitoare la avizarea proiectelor de acte normative.

VI. Despre completarea surselor de finanțare a modernizării „Transalpina” prin adoptarea Hotărârii Guvernului nr. 1.423/2008 privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1.141/2008, cu încălcarea procedurii legale

A. În ședința de Guvern din data de 04.11.2008 a fost adoptată Hotărârea Guvernului nr. 1.423/2008 privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1.141/2008 pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Modernizare DN 67C, Bengești-Sebeș, km 0+000-km 148+414”.

Proiectul hotărârii de Guvern a fost înscris pe „lista suplimentară a agendei de lucru a Guvernului României” din data de 04.11.2008, ora 11:00, la solicitarea secretarului de stat din cadrul Ministerului Transporturilor, domnul [REDACTAT].

Ca urmare a verificării ordinelor de delegare de competență, emise în anul 2008, de către ministrul transporturilor, domnul [REDACTAT], s-a constatat faptul că nu a fost emis niciun act administrativ având ca obiect preluarea atribuțiilor ministrului transporturilor de către domnul secretar de stat [REDACTAT] pentru data de 04.11.2008.

B. Adoptarea Hotărârii Guvernului nr. 1.423/2008 a avut ca obiect modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1.141/2008, într-un interval mai mic de două luni de la data adoptării, fiind completate sursele de finanțare aferente modernizării „Transalpina”, prin includerea veniturilor proprii ale Companiei Naționale de Autostrăzi Drumuri Naționale din România și a altor surse legal constituite.

C. Ministerul Transporturilor, în calitate de inițiator, nu a transmis proiectul hotărârii de Guvern Ministerului Economiei și Finanțelor, în calitate de avizator, în niciuna dintre etapele procedurale premergătoare adoptării.

Hotărârea Guvernului nr. 1.423/2008 a fost adoptată cu încălcarea dispozițiilor legale din domeniul avizării proiectelor de acte normative, întrucât proiectul hotărârii nu a fost supus analizării de către direcțiile de specialitate din cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor, înainte de adoptare.

VII. Despre producerea unei pagube bugetului de stat în sumă totală de 49.994.542,18 RON prin aprobarea indicatorilor tehnico-economici aferenți modernizării „Transalpina” cu încălcarea dispozițiilor legale

Având în vedere faptul că obiectivul de investiții „Modernizare DN 67C Bengești – Sebeș, km 0+000 – km 148+414” constituie o investiție de interes public național, conform dispozițiilor din domeniul finanțelor publice, a fost impusă **condiția aprobării documentației tehnico-economice de către Guvern.**

Astfel, pentru includerea în programele de investiții anuale ale Ministerului Transporturilor, anexe la buget, respectiv **în scopul finanțării investiției de la bugetul de stat, era necesară promovarea și adoptarea unei hotărâri a Guvernului având ca obiect aprobarea indicatorilor tehnico-economici.**

Din datele și înscrisurile transmise Corpului de control al primului-ministru de către Ministerul Finanțelor Publice, Secretariatul General al Guvernului și Ministerul Transporturilor s-a constatat faptul că **indicatorii tehnico-economici aferenți modernizării „Transalpina” au fost aprobați prin două hotărâri ale Guvernului care au fost adoptate cu încălcarea dispozițiilor legale** incidente în domeniul avizării proiectelor de acte normative.

Pentru realizarea obiectivului de investiții „Modernizare DN 67C Bengești – Sebeș, km 0+000 – km 148+414”, Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A. a achitat prin ordin de plată, **de la bugetul de stat, suma de 49.994.542,18 RON.**

Această sumă reprezintă o pagubă cauzată bugetului de stat întrucât a fost alocată Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A. în baza unor hotărâri Guvern adoptate cu încălcarea dispozițiilor legale.

* * *

Raportul de control nu constituie un act administrativ în sensul *Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004*, cu modificările și completările ulterioare. Raportul de control reprezintă un act de informare a primului-ministru și de sesizare a organelor de urmărire penală competente în legătură cu posibile fapte de natură penală, ca formă de îndeplinire a atribuțiilor prevăzute de lege în sarcina organelor de control.

Potrivit dispozițiilor art. 61 din *Codul de procedură penală*, adoptat prin *Legea nr. 135/2010*, cu modificările și completările ulterioare, organele de control au obligația de a sesiza organele de urmărire penală competente, în vederea efectuării de cercetări, ori de câte ori există o suspiciune rezonabilă cu privire la săvârșirea unor infracțiuni care constituie încălcări ale dispozițiilor a căror respectare o controlează.

Conform dispozițiilor art. 13 alin. (3) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție*, cu modificările și completările ulterioare, „sunt de competența Direcției Naționale Anticorupție infracțiunile prevăzute la art. 246, 297 și 300 din *Codul penal*, dacă s-a cauzat o pagubă mai mare decât echivalentul în lei a 1.000.000 euro”.

Prin urmare, Corpul de control al primului-ministru, ca organ cu atribuții de control, va sesiza organele de urmărire penală, respectiv Direcția Națională Anticorupție, privind operațiunile sau actele ilicite în legătură cu care au rezultat indicii de săvârșire a unor posibile fapte care pot întruni elementele constitutive ale unor infracțiuni, urmând ca organul de urmărire penală sau, după caz, instanța de judecată să hotărască asupra existenței sau inexistenței infracțiunilor și asupra vinovăției.

Verificarea întrunirii tuturor elementelor constitutive ale unor posibile infracțiuni și corecta încadrare juridică a acestora excede competenței unui organ cu atribuții de control al activității entităților publice, așa cum este Corpul de control al primului-ministru.

Prin transmiterea actului de control la Direcția Națională Anticorupție, Corpul de control al primului-ministru și-a îndeplinit obligația legală de a sesiza organul de urmărire penală care, potrivit dispozițiilor art. 288 alin. (1) din *Codul de procedură penală*, adoptat prin *Legea nr. 135/2010*, cu modificările și completările ulterioare, „este sesizat (...) prin actele încheiate de alte organe de constatare prevăzute de lege”.

VIII. PROPUNERI

În vederea valorificării constatărilor și concluziilor din *Raportul de control privind încălcarea unor prevederi legale în legătură cu obiectivul de investiții „Modernizare DN 67C, Bengești-Sebeș, km 0+000 - km 148+414” („Transalpina”)*, acesta va fi transmis instituțiilor competente în soluționarea aspectelor expuse, inclusiv la Direcția Națională Anticorupție, în vederea cercetării posibilelor fapte de natură penală.

La Secretariatul General al Guvernului, Cancelaria Primului - Ministru și Ministerul Transporturilor se va transmite în copie și *Sinteza raportului de control privind încălcarea unor prevederi legale în legătură cu obiectivul de investiții „Modernizare DN 67C, Bengești-Sebeș, km 0+000 - km 148+414” („Transalpina”)*

Ion LAZĂR

Secretar de Stat,

Șeful Corpului de control al primului-ministru